

V záujme zistenia aktuálnej situácie na trhu v sortimentnej skupine nízkonapäťových ohybných elektrických káblov s termoplastickou izoláciou z PVC na menovité napätie do 450/750 V (U_o/U) vrátane (ďalej len „el. káble“), vykonala Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) v období júl – september 2020 kontrolnú akciu zameranú výlučne na overenie ich technických vlastností, t. j. či vlastnosti, ktoré deklarujú výrobcovia el. káblov, naozaj zodpovedajú skutočnosti.

Podľa zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 56/2018 Z. z.“) patria el. káble medzi určené výrobky, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia bezpečnosti, zdravia, majetku osôb, životného prostredia alebo iného verejného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú stanovené základné požiadavky v príslušných technických predpisoch. V prípade tejto sortimentnej skupiny sú základné požiadavky na elektrickú bezpečnosť stanovené v Nariadení vlády SR č. 148/2016 Z. z. o sprístupňovaní elektrického zariadenia určeného na používanie v rámci určitých limitov napätia na trhu (ďalej len „NV SR č. 148/2016 Z. z.“), ktorých bližšie požiadavky sú konkretizované v príslušných harmonizovaných technických normách.

Na preukázanie bezpečnosti el. káblov na území Slovenskej republiky, ako aj v celej Európskej únii v súčasnosti platia harmonizované technické normy:

- STN EN 50525-1 Elektrické káble. Nízkonapäťové káble na menovité napätie do 450/750 V (U_o/U) vrátane. Časť 1: Všeobecné požiadavky,
- STN EN 50525-2-11 Osobitné požiadavky na ohybné káble s termoplastickou izoláciou z PVC.

Súčasťou vyššie uvedených harmonizovaných technických noriem sú okrem požiadaviek na technické vlastnosti aj požiadavky na označovanie.

Skúšky na overenie technických požiadaviek v súlade z vyššie uvedenými technickými normami vykonáva na území SR elektrotechnický výskumný a projektový ústav Nová Dubnica a. s.

Výsledky kontrolnej akcie

V sledovanom období sa SOI venovala kontrole elektrickej bezpečnosti a zhody s technickými požiadavkami el. káblov typu:

- H03VV-F, H03VVH2-F, H03V2V2-F, H03V2V2H2 a
- H05VV-F, H05VVH2-F, H05V2V2-F, H05V2V2H2.

Popis typu

Písmeno	Význam	Príklad
H	harmonizovaný typ	H05VV-F
05	menovité napätie 300/500V	H05VV-F
V	PVC izolácie	H05VV-F
V	PVC plášť	H05VV-F
F	jemné viacdrôtové žily	H05VV-F

Popis konštrukcie

Prvá číslica	počet vodičov	H05VV-F 3G1,0
Písmeno	X – bez ochranného vodiča G – s ochranným vodičom	H05VV-F 3X1,5 H05VV-F 3G1,5
Druhá číslica	prierez medeného jadra	H05VV-F 3G1,5

Poznámka

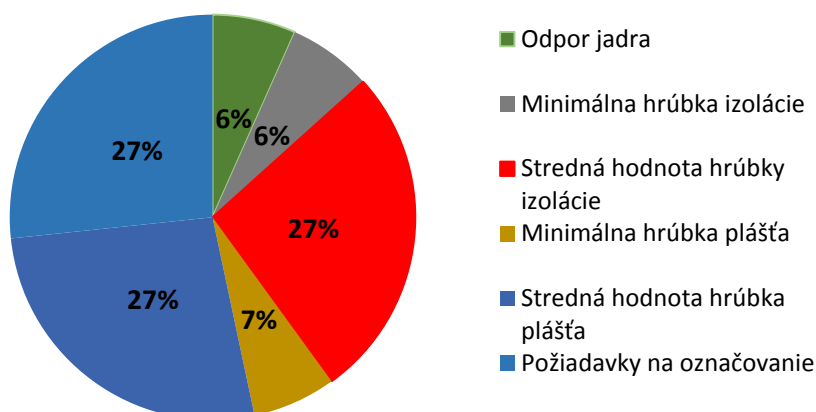
Rozdiel medzi typom H03VV-F a H03VVH2-F resp. medzi H05VV-F a H05VVH2-F je v počte vodičov a v tvare. Káble typu H03VV-F resp. H05VV-F môžu byť 2,3 alebo 4 žilové v kruhovom tvare a káble typu H03VVH2-F resp. H05VVH2-F sú len 2 žilové s oválnym tvarom.

V rámci kontrolnej akcie bolo z priamej ponuky pre spotrebiteľa odobraných spolu **9 druhov** el. káblov v celkovej hodnote 57,4 €. Výsledky skúšania preukázali, že **5 druhov** el. káblov nebolo v súlade s technickými požiadavkami, čo predstavuje 55,56 %.

Tabuľka č. 1 – Prehľad výsledkov el. káblov na základe výsledkov skúšok

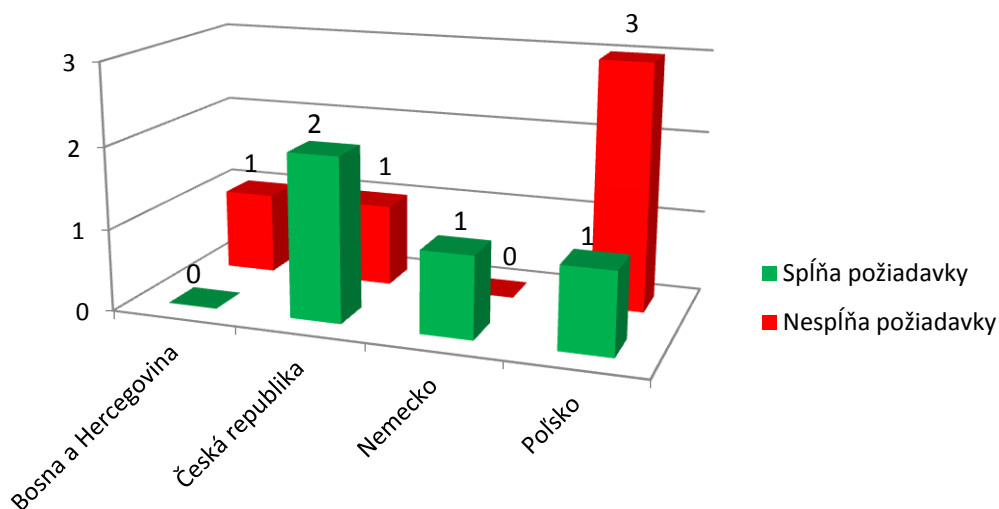
Typ el. kábla	Počet druhov	Kvalifikácia	Dôvody nesúladu s technickými požiadavkami
H03VV-F	2	2 druhy nevyhoveli	Nevyhovujúca stredná hodnota hrúbky izolácie, stredná hodnota hrúbky plášťa, požiadavky na označovanie
H05VV-F	5	2 druhy vyhoveli 3 druhy nevyhoveli	Nevyhovujúci odpor jadra, minimálna hrúbka izolácie, stredná hodnota hrúbky izolácie, minimálna hrúbka plášťa, stredná hodnota hrúbky plášťa, požiadavky na označovanie
H03VVH2-F	2	2 druhy vyhoveli	-

Graf č. 1 - Grafické znázornenie zistených nedostatkov

Z grafu vyplýva, že až 81 % zistených nedostatkov tvorila nevyhovujúca stredná hodnota hrúbky izolácie, stredná hodnota hrúbky plášťa a požiadavky na označovanie.

Graf č. 2 - Grafické znázornenie odobraných druhov el. káblov podľa ich pôvodu

Z 9 druhov el. káblov, ktoré boli odobrané z priamej ponuky pre spotrebiteľa na overenie ich bezpečnosti a zhody s technickými požiadavkami, malo 8 z nich výrobcu so sídlom v EÚ. 1 druh mal výrobcu so sídlom v Bosne a Hercegovine. Najviac odobraných druhov el. káblov malo výrobcu so sídlom v Poľsku, pričom zo 4 druhov až 3 nespĺňali predpísané požiadavky.

Prijaté opatrenia:

V 4 prípadoch el. káblov, ktoré nespĺňali predpísané technické požiadavky, umožnili inšpektori prijať kontrolovaným osobám dobrovoľné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov s tým, že do doby ich odstránenia tieto stiahnu z trhu a nebudú ich ďalej sprístupňovať. V 1 prípade, uložili inšpektori povinné opatrenie v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z., ktorým zakázali ďalšie sprístupňovanie el. kábla, ktorý nespĺňal požiadavky platných právnych predpisov.

SOI vo všetkých prípadoch nezhody s technickým predpisom, pokiaľ išlo o výrobok, ktorý má výrobcu so sídlom v EÚ, informovala tohto výrobcu v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93, o zámere uložiť primerané opatrenia, ktorým zabráni ďalšiemu sprístupňovaniu výrobkov, ktoré nie sú v súlade s harmonizačnými právnymi predpismi EÚ.

Záver

Cieľom tejto kontrolnej akcie bolo preveriť aktuálny stav dodržiavania technických požiadaviek v sortimentnej skupine el. káblov.

Z celkového počtu 9 druhov odobraných el. káblov vyhoveli technickým požiadavkám len 4 druhy. To znamená, že takmer 56 % skúšaných vzoriek nebolo v súlade s platnými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na tieto výrobky. Skutočnosť, že nevyhovujúce druhy vykazovali viac ako 1 nedostatok, len dokresľuje nepriaznivý postoj výrobcov v tomto sortimente k dodržiavaniu platnej legislatívy, menovite v časti ich vlastností.

Pretože výsledky kontrolnej akcie preukázali neuspokojivú úroveň v plnení technických požiadaviek vyplývajúcich z NV SR č. 148/2016 Z. z. a príslušných technických noriem, SOI bude pokračovať v kontrolách týchto výrobkov aj v budúcnosti.

Prijaté opatrenia

1. Zo všetkých kontrol boli spísané inšpekčné záznamy.
2. Pri 4 druhoch kontrolované osoby prijali dobrovoľné opatrenia na odstránenie nedostatkov, pričom sa tieto subjekty zaviazali, že do ich odstránenia nebudú výrobky ďalej predávať a distribuovať.
3. Pri 1 druhu bolo kontrolovanej osobe uložené povinné opatrenie na zákaz jeho predaja a distribúcie v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z.